

DLA KONTRASTU. FUNDACJA NA RZECZ KULTURY NIEZALEŻNEJ

PORTFOLIO // 2024

MISJA FUNDACJI

Fundacja DLA KONTRASTU zajmuje się wspieraniem niezależnej, offowej twórczości – czyli takiej, która wynika z **oddolnej inicjatywy** twórców, bez względu na to, czy na jakimś etapie wesprą ją mechanizmy rynku kultury. Dzisiejszy off wyrasta bezpośrednio z formuł kontrkultury XX wieku, jest twórczością niszową, obywatelską, i tym bardziej zasługującą na uwagę i opiekę. Obok jakości artystycznych, niechętnie poddających się sztucznym wymogom współczesnych cyfrowych mediów, offowi twórcy realizują trzeciosektorowy aktywizm, animują lokalne sceny kulturalne, prowadzą pozainstytucjonalną edukację. Zależy nam na wzmacnianiu tego zjawiska – sami będąc offowcami uważamy to za naszą współodpowiedzialność.

ZAPLECZE

Fundacja DLA KONTRASTU wyrosła z doświadczeń **offowego kolektywu twórczego** o tej samej nazwie, działającego w Warszawie od 2011 r. jako zespół muzyczny (z pięcioma płytami na koncie) i nieformalny organizator i animator wydarzeń kulturalnych. W 2016 uzyskaliśmy osobowość prawną, żeby przekuć wypracowane przez kilka lat know-how w realną pomoc innym offowym twórcom. Jako **wydawca** Fundacja ma w swoim katalogu kilkanaście fizycznie wydanych albumów muzycznych i trzy tytuły książkowe, a także e-book i digitalowe wydania muzyczne. Jako **dystrybutor** prowadzimy platformę sklepzoffem.pl, udostępniając offowym artystom kanał dotarcia do odbiorców online, wystawiamy się też na Targach Małych Wydawców i podczas wydarzeń. Realizujemy zlecenia na kompozycję, wykonanie i rejestrację **muzyki użytkowej**, filmowej i teatralnej, dotąd umuzyczniliśmy 9 produkcji w teatrach instytucjonalnych i niezależnych oraz działania pojedynczych twórców. Realizujemy teledyski, animacje i inne **formaty wideo** do promocji swoich wydawnictw. Współpracujemy z gronem młodych twórców i twórczyń z dziedziny sztuk wizualnych, jesteśmy w stanie zrealizować projekty stricte filmowe, animowane, dokumentalne, wideo-arty czy live'y. Organizujemy **wydarzenia** koncertowe, spotkania autorskie, panele i konferencje. Archiwum działań Fundacji znajduje się na naszej stronie www.dlakontrastu.pl.

POLSKA z OFFU

PLAYLISTA // PLATFORMA OPINII // WYDARZENIA

PROPONUJE
DLA KONTRASTU.
FUNDACJA NA RZECZ KULTURY NIEZALEŻNEJ

Flagowy projekt Fundacji, **inicjatywa Polska z Offu** od pięciu lat z sukcesami wspiera niezależnych artystów, muzycznych eksperymentatorów, promuje jakościowe, ale niszowe zjawiska na mapie współczesnej krajowej muzyki. Do tej pory wydarzenia koncertowe organizowane we współpracy z publicznymi ośrodkami kultury w Warszawie i podszczecińskim Goleniowie pokazały ponad 60 niezwykle wyjątkowych wykonawców, w wielu przypadkach antycypując dalsze rozwoju ich karier: coraz częstsze zaproszenia na festiwale, udane kontrakty płytowe, a nawet nominacje do Paszportów Polityki. W ubiegłym roku Polska z Offu na antenie radiowej Trójki wymieniona była wśród najważniejszych **inicjatyw showcase'owych** w kraju – a wraz z rosnącą rozpoznawalnością tej marki w branży zwiększa się świadomość dobrych praktyk współpracy instytucji publicznych (gospodarzy wydarzeń) z NGO-sem (Fundacja, zapewniająca obsługę kuratorską i medialną) w ramach realizacji misji publicznej. Projekt, powołany do życia w odpowiedzi na lockdowny kultury w 2020 roku, dziś składa się z pięciu głównych elementów:

- **wydarzeń z publicznością**, organizowanych od strony kuratorskiej we współpracy z publicznymi ośrodkami kultury – w ten sposób od 2021 r. miały miejsce trzy festiwale i trzy sezony cyklu koncertowego w OKO w Warszawie i GDK w Goleniowie, prezentujące dotąd ponad 60 wykonawców. Z każdego koncertu powstaje obecnie realizacja audiowizualna wybranego utworu, dostępna na platformie YouTube;
<https://dlakontrastu.pl/video/>
- serii płytowej, prezentującej **wydawnictwa koncertowe** promujące wykonawców biorących udział w wydarzeniach PzO, zarówno w formie pełnych zapisów live danego wykonawcy, składanek pokazujących szeroki przekrój gatunkowy wśród zaproszonych artystów, jak i projektów kuratorskich, łączących muzyków z różnych składów;
<https://dlakontrastu.pl/kategoria/cd/seria-momenty/>
- regularnie aktualizowanych **kuratorskich playlist** w serwisie Spotify, w ramach których wybieramy najciekawsze zjawiska we współczesnej polskiej muzyce offowej, starając się o ich popularyzację zgodnie z mechanizmem algorytmów serwisów streamingowych. Przez cztery lata przedstawiliśmy słuchaczom blisko 400 utworów polskich offowych wykonawców (ponad 26 godzin muzyki);
<https://tinyurl.com/polskazoffu>

- **bloga**, będącego przestrzenią refleksji krytycznej i wymiany opinii na temat muzyki offowej, często będącego pierwszym, a niekiedy jedynym miejscem opisu niszowych zjawisk artystycznych (offowy obieg nie ma dostatecznej jak na szerokość tego środowiska medialnej reprezentacji), niemal 80 artykułów opublikowanych na portalu Facebook przenieśliśmy w 2022 na nową, dedykowaną stronę;

<https://dlakontrastu.pl/blog/>

- **audycji Polska z Offu w Radio Kapitał**, obywatelskim medium kulturalno-społecznym, od początku 2023 realizowanej cyklicznie jako godzinne pasmo co cztery tygodnie. Pochylamy się w niej nad zjawiskami artystycznymi oraz środowiskowymi polskiej muzycznej sceny offowej (również dzięki współpracom medialnym i delegackim takim jak NEXT Fest w Poznaniu, SeaYou w Gdańsku, warszawski ManGO Fest, wrocławski WrOFFław, łódzki Great September czy konferencja Tak Brzmi Miasto w Krakowie).

<https://radiokapital.pl/shows/polska-z-offu/>

Dotąd na wydarzeniach pod szyldem Polska z Offu wystąpili **następujący wykonawcy**:

2K // Ala|Zastary // Bałtyk // Bartek Mieżyński // bogdan sękalski // Brzoska i Gawroński // Ciepłe Brejki // Ciepłe popołudnie // Cozy Moss // Córy słońca // Czechoslovakia // Człowiek // Di Libe
brent wi a Nase Szmate // DLA KONTRASTU // Duchy // drewnofromlas // Giorgio Fazer // Guest
Julka // hage-o // Hanako // Hash Cookie // Hubert Karmiński & Beatriz Gijón Gijón // Ifi Ude // Iksy // Jan Bąk // Jerz Igor // Jeszcze // Jeże Oruelińskie // KAST. // Kołdra // L.Stadt // Lastryko // Lonker See // Mapa // Maria Ka // Max Bravura // Mnoda // mona polaski (dwukrotnie) // Muzyka
Końca Lata // Namena Lala // nuk! // Oly. // OS.SO // Panilas // Ptaszkowie Śpiewali // QX // Sad
Smiles // Siema Ziemia // Skutki Uboczne // SMTHN // S.O.M.A. // Szklane Oczy // Tańka
Szafranec // Tetas de madera // TOJAD (dwukrotnie) // The Pau // Willa Kosmos // Wtargnięcie:
szczeniaki lux, vvaltzt, migdau, Luke Perch, suwres // Velow // Zwierzę Natchnione

INNE DZIAŁANIA FUNDACJI

POLSKA KONCER TOWA

W 2024 r. Fundacja rozpoczęła działalność badawczą projektem **Polska Koncertowa**. Poprzez niniejsze badanie chcemy poznać zwyczaje, praktyki i doświadczenia publiczności koncertowej i sprawdzić, na ile są one zbieżne z praktykami muzyków i bookerów. Zależy nam, żeby branża muzyczna mogła dowiedzieć się więcej o swoich odbiorcach, zewaluować działania i w lepszy sposób

odpowiedzieć na potrzeby słuchaczy. Mamy nadzieję, że to badanie będzie pierwszym z wielu i docelowo uda nam się stworzyć platformę, która pozwoli w regularny i przekrojowy sposób uzupełniać lukę informacyjną o polskim rynku muzycznym. Raport z badania opublikowany zostanie w wolnym dostępie – bo muzyka to nasza wspólna sprawa.

W ostatnich latach z radością obserwujemy rozwój inicjatyw skierowanych do offowej części branży muzycznej, coraz to nowe konferencje, panele i szkolenia, od rozbudowanych hubów jak Tak Brzmi Miasto, przez agencje jak Artist in Bloom, po online'owe kursy czy ebooki. Powstają aplikacje wspierające muzyków w samoorganizacji i showcase'y pozwalające im pokazać się przed szerszą publicznością. Wymiana informacji, która następuje podczas tego typu wydarzeń najczęściej bazuje na indywidualnych doświadczeniach uczestniczących w nich osób, których perspektywa często osadzona jest w rolach, jakie sprawują (organizator, manager, dziennikarz, muzyk). Z podobnej perspektywy o rynku muzycznym opowiadają branżowe publikacje, od specjalistycznej prasy jak "Glissando", po prace naukowe jak monumentalny podręcznik *Zarażeni dźwiękiem* Stanisława Trzcińskiego. Wszystko to jest ważne i wszystko staramy się śledzić. Ale nadal brakuje niezależnych danych, dotyczących potrzeb i upodobań odbiorców muzyki na żywo. Dlatego, poprzez niniejsze badanie, chcemy to zmienić. Wierzimy, że ta inicjatywa pozwoli nam nie tylko lepiej poznać naszych odbiorców i odpowiedzieć na ich potrzeby, ale i umożliwi lepsze poznanie nas samych. Mamy też nadzieję, że zebrane w ten sposób informacje i diagnoza problemów pozwoli nam wszystkim na skuteczniejsze działania z partnerami instytucjonalnymi oraz przedstawicielami rządu i samorządów. Czyli – na poprawienie sytuacji polskiego rynku koncertowego.

W badaniu można wziąć udział poprzez stronę www.polskakoncertowa.pl.

WYDAWNICTWO

Fundacja DLA KONTRASTU ma w swoim katalogu dotąd 12 fizycznie wydanych albumów muzycznych, 2 tytuły książkowe i e-book. Przełomowym projektem wydawniczym był dla nas album *Daleko* (2020) zespołu założycieli Fundacji: na **pakiet wydań**, obok dwupłytyowego albumu z bookletem, ilustrowanego przez Aleksandrę Czudżak, składały się również maksisingiel *Święta NN. Interpretacje*, otwierający serię płytową „Sposoby”, książkowy zbiór felietonów Szymona Kazimierczaka *Zbyt daleko*, opisujący DIY-ową pracę artystyczno-wydawniczą, oraz limitowany do 20 egzemplarzy i ręcznie sygnowany print Oli Czudżak korespondujący z artworkiem płyty, a także animowane teledyski, korzystające z okładkowych grafik.

Wspomniana **seria „Sposoby”** to z kolei seria niskonakładowych EP-ek w ręcznie składanych opakowaniach, która jest przestrzenią debiutu młodych wykonawców. Obecnie są w niej cztery tytuły, po reworkach *NN*. wydaliśmy zamówioną u Aleksandra Kwietniaka suitę, rozpostartą między słuchowiskiem a pieśnią dziadowską *Liryka wiejska*, której produkcja sfinansowana została w pandemicznym programie Mobilni w Kulturze, post-zimnofalowy debiut kyyba *Nagi w pokrzywach* oraz *Wilgę* singera-songwritera Holicka.

Najnowsze albumy wydane przez Fundację to krok w rejony **awangardy**. Wiosną 2024 wyszedł jako powrót po kilkunastu latach od wydania debiutu nowy longplay duetu Lady Aarp,

łączącego harfę celtycką z syntezatorami, a ambient z dubem. Jesienią uruchomiliśmy live'ową serię płytową „Polska z Offu: MOMENTY” koncertem duetu improwizatorów w nurcie contemporary Zarzamora Beatriz Gijón Gijón i Huberta Karmińskiego, którzy debiutowali z tym materiałem podczas Festiwalu Polska z Offu w Goleniowie.

<https://dlakontrastu.pl/tag/fundacjadjk/>

MOTYWACJE

Rozwijając od kilku lat inicjatywę Polska z Offu mamy jako Fundacja coraz mocniejsze przekonanie, że dzisiejsza muzyka offowa w całym swoim bogactwie i różnorodności – od czystej rozrywki do awangardowego gestu – ma zdecydowanie **za niską widoczność** poza offowym obiegiem. Cieszą nas współprace z ośrodkami kultury czy festiwalami tak samo jak obecność w radiach, ale to wciąż utarte branżowe ścieżki. Sporadyczne, ale szeroko omawiane kooperacje niezależnych zespołów z teatrami czy galeriami tylko potwierdzają tę potrzebę – obecność w przestrzeni instytucjonalnej offowych muzyków jako twórców sztuki współczesnej, zanim stanie się naturalna, pracuje na rzecz **nielekceważącego zainteresowania** tym obiegiem kultury. Współpraca rozpoznawalnej w offie marki PzO ze znaczącą jednostką instytucjonalnego obiegu sztuki taką jak CSW miałyby w tym wymiarze jeszcze większą siłę oddziaływania.

Nie mniej istotny jest **entuzjizm**, z jakim spotkała się propozycja udziału w projekcie ze strony zaproszonych muzyków – wszyscy podkreślali **potrzebę twórczego spotkania**, niekiedy określaną jako marzenie, niekiedy graniczącą z głodem. Ostatnie lata, a pięć z nich szczególnie intensywnie, drastycznie zmieniły nie tylko strukturę rynku muzycznego, ale też charakter pracy muzyków. Streamingi potrzebują nieustannego dokarmiania nowościami, zasięgi pozwala podtrzymać regularna produkcja singli skomponowanych zgodnie z logiką podkładu do Tiktokowych rolek, a nie dłuższa wypowiedź w postaci albumu czy programu koncertowego. Technologiczne rozwiązania, które pozwoliły przetrwać pandemię, weszły do codziennego użytku, coraz powszechniej pozwalając na tworzenie muzyki zdalnie, bez fizycznego spotkania grających. Polska z Offu na przekór tym zmianom od początku miała być przestrzenią skupienia na muzyce w jej nieoczywistościach i uważnego zainteresowania twórcą – udawało nam się okazywać je w onlajnowych działaniach popularyzatorskich, udawało rozwinąć poprzez gospodarskie podejście do organizacji wydarzeń z publicznością. Wykonawcy po koncertach PzO niejednokrotnie sami postulowali, że chcieliby zrobić coś więcej we wspólnym spotkaniu, że brak im okazji do rozwoju we wzajemnej inspiracji.

Projekt *Reality Show* pozwala zaadresować obie te potrzeby, dając przestrzeń twórczego spotkania, które dzięki instytucjonalnemu partnerstwu będzie ponadśrodkowo zauważone. Jego formuła sprawia, że podobne laboratoryjno-rezydencyjne spotkania będą mogły odbywać się dalej, w kolejnych składach osobowych, wobec kolejnych idiomów, stając się osią **nowego twórczego fermentu**, tym bardziej sprawczą, że owocującą zapisami wspólnych koncertowych wykonan.